

Wpłynęło dnia 28.03.22
Lodz. 1022-P-146
Podpis CMC

Podsumowanie pracy Komisji Księgi Stadnej polski koń zimnokrwisty w latach 2020 -2021

Komisja Księgi Stadnej w okresie od 01.01.2020 do 09.06.2020 działała w okrojonym (wakat od 10.12.2019 po M. Masłowski), następującym składzie:

1. Wiceprzewodniczący – Marek Niewiński
2. Członek - Adam Domżała
3. Członek - Barbara Galuba
4. Członek - Andrzej Kopczyk
5. Członek - Ryszard Pietrzak
6. Członek - Marzena Woźbińska

Decyzją Zarządu PZHK z dn. 08.06.2020 uzupełniono skład KKS pkz i wybrano przewodniczącego:

1. Przewodniczący – Adam Domżała
2. Wiceprzewodniczący – Marek Niewiński
3. Członek – Barbara Galuba
4. Członek – Robert Rożko
5. Członek – Andrzej Kopczyk
6. Członek – Ryszard Pietrzak
7. Członek – Marzena Woźbińska

Komisja, najczęściej w pełnym składzie, odbyła w 2020 roku 3 posiedzenia i 4 w 2021 roku. W jednym przypadku było to wspólne posiedzenie z KKS ard. pol. Doraźnie w obradach uczestniczyli dyr. PZHK Andrzej Stasiowski, dyr. PZHK Paulina Peckiel, dyr. LZHK Jacek Kozik, koordynator POZG IZ Balice Grażyna Polak.

Tematami posiedzeń były sprawy związane z organizacją i hodowlą koni zimnokrwistych:

- ustalanie terminów wiosennych i jesiennych kwalifikacji ogierów
- ustalanie składów komisji oceny na kwalifikacje ogierów
- koordynacja i ustalenie z WZHK/OZHK terminów kwalifikacji klaczy do POZG
- ustalanie obsad komisji oceny do kwalifikacji klaczy POZG
- nowelizacja programu hodowlanego
- wypracowanie wspólnego stanowiska do IZ na temat tzw. "ankiety dobrostanowej"
- wypracowanie wspólnego stanowiska na temat zmian w POZG koni sok. i sztum. zaproponowanych przez IZ Balice (KKS naniósł poprawki do ww programów)
- organizacja ogólnopolskiego czempionatu młodzieżowego koni rasy pkz
- podsumowanie wyników i organizacji poszczególnych kwalifikacji ogierów, klaczy, czempionatów młodzieżowych pkz, sok., sztum.

- rozpatrywanie wniosków zgłaszanych przez OZHK i hodowców z całego kraju dotyczących oceny, wpisu do ksiąg, prób dzielności

- organizacja, przygotowanie i przeprowadzenie dwóch egzaminów praktycznych dla kandydatów na uprawnienia inspektorskie do oceny koni pkz i ard.pol.

Zmiany w programie hodowlanym:

- zmiana zapisu dotyczącego zasad kwalifikacji ogierów hodowli zagranicznej (dostosowanie się do przepisów unijnych), zwrot „ogierzy hodowli zagranicznej” zastąpiono wyszczególnieniem ras które mogą brać udział w doskonaleniu pogłowia pkz, po spełnieniu odpowiednich warunków. Problem dotyczył odmiennego traktowania koni z uwagi na ich kraj pochodzenia.

- zmiana minimalnego wzrostu kwalifikującego do wpisu klaczy sokólskich z 148 na 150 cm

- wprowadzenie do programu (nieobowiązkowej) wstępnej próby dzielności klaczy

Statystyka

Konie zimnokrwiste są najliczniejszą grupą koni hodowanych w Polsce. Po okresie regresu, szczególnie widocznego, w pogłowie masowym przekładającego się na liczbę urodzonych źrebiąt (2012 – 28 048 szt., 2017- 20 854 szt.) w latach 2018 i 2019 sytuacja ustabilizowała się odpowiednio na poziomie 21 285 szt. i 21 477 szt. Za rok 2020 odnotowaliśmy lekką tendencję wzrostową – 21 945 szt. i prognozujemy nadal dalszy, nieznaczny przyrost urodzeń źrebiąt zimnokrwistych za rok 2021 (22 101 sztuk – dane niepełne, w tym 15 258 szt. źrebiąt hodowlanych).

Liczba klaczy zarodowych wpisanych do ksiąg rasy polski koń zimnokrwisty kształtowała się następująco:

2020 rok – klacze starsze 5335 sztuk (księga G), 711 sztuk (księga W)

- klacze młode 1669 sztuk (księga G), 323 sztuk (księga W)

2021 rok – klacze starsze 6172 sztuki (księga G), 739 sztuk (księga W)

- klacze młode 1790 sztuk (księga G), 421 sztuk (księga W)

Liczba ogierów zarodowych wpisanych do księgi polski koń zimnokrwisty:

2020 rok – ogierzy starsze 1613 sztuk, ogierzy młode 363 sztuki

2021 rok - ogierzy starsze 1662 sztuki, ogierzy młode 347 sztuk

Konie zimnokrwiste w typie sokólskim i sztumskim biorące udział w POZG osiągnęły, bądź zbliżają się do zakładanych stanów populacji.

Stan pogłowia tych koni przedstawia się następująco:

Klacz sokólskie: w 2020 roku w programie było 1359 sztuk, w 263 stadach, co stanowiło 5,1 klaczy na stado, a w 2021 roku 1458 sztuk, w 278 stadach, co stanowiło 5,2 klaczy na stado.

Klacz sztumskie: w 2020 roku w programie było 1509 sztuk, w 287 stadach, co stanowiło 5,3 klaczy na stado, a w 2021 roku 1684 sztuki, w 313 stadach, co stanowiło 5,4 klaczy na stado.

Liczba ogierów biorących udział i kwalifikowanych do programu stale wzrasta i stanowi duże „obciążenie” dla dalszego realizowania tych programów.

Ogier sokólskie: w 2020 roku dopuszczonych do programu 335 sztuk, użyto 281, w 2021 roku dopuszczonych do programu 369 sztuk.

Ogierzy sztumskie: w 2020 roku dopuszczonych do programu 533 sztuki, użyto 344, w 2021 roku dopuszczonych do programu 584 sztuki.

W sprawozdaniu KKS pkz za lata 2018-2019 przedstawiliśmy, że liczby klaczy, ogierów i rodzących się źrebiąt w obu typach wskazują na bliskie zakończenie naboru nowych klaczy do programu, ponieważ będzie można uznać obie populacje jako niewymagające wsparcia i ochrony. Sugerowaliśmy, że należy podjąć jak najwcześniej działania pozwalające aby te programy mogły być nadal realizowane, łącznie z potrzebą przygotowania hodowców do tej sytuacji.

W omawianym okresie 2020-2021 z uwagi na pandemię COVID-19 znaczna część wystaw i czempionatów została odwołana. Jednakże odbyły się wszystkie kwalifikacje ogierów do hodowli i kwalifikacje klaczy do POZG. W 2021 roku udało się przeprowadzić Ogólnopolski Czempionat Młodzieżowy Koni Sokólskich w Szepietowie, który zgromadził 40 szt. źrebiąt rocznych i dwuletnich. Kolejnym wydarzeniem był Ogólnopolski Młodzieżowy Czempionat koni rasy polski koń zimnokrwisty i arden polski w Kętrzynie, który zgromadził 45 szt. źrebiąt rocznych i dwuletnich rasy pkz. Sezon wystaw szczebla centralnego w rasie zimnokrwistej zamykał Ogólnopolski Młodzieżowy Czempionat Koni Sztumskich z liczną stawką 56 szt.

Hodowcy koni zimnokrwistych prowadzą hodowlę w oparciu o znowelizowane programy hodowli i ochrony zasobów genetycznych, które są dobrze opracowane i mają za zadanie chronić interes polskiego hodowcy i polskiej hodowli.

Problemy z jakimi spotkała się Komisja w trakcie trwania bieżącej kadencji:

- zamieszczanie zawyżonej bonitacji w katalogach aukcyjnych (problem był już poruszony w sprawozdaniach KKS za lata 2012-2017 W. Niewiński, sprawozdanie KKS za lata 2018-2019 M. Niewiński)
- zamieszczanie w katalogach aukcyjnych ogierów z ewidentną wadą zgryzu lub niespełniających minimum standardu biometrycznego zaopatrzonych pełną bonitacją i nieprawdziwymi wymiarami (niektóre OZHK)
- brak regulaminu przeprowadzania wystaw – sprzedaży w katalogach aukcyjnych (niektóre OZHK)
- nieprzestrzeganiu obowiązku wynikającego z powyższego regulaminu dotyczącego zapewnienia komisji bezpiecznego, oddzielnego od publiczności miejsca do mierzenia ogierów oraz oceny ruchu na twardym (niektóre OZHK)
- próby nastawiania na autonomię komisji

Komisja oceny składająca się głównie z członków KKS pkz ocenia średniorocznie około 450 ogierów na 17 kwalifikacjach (5 wiosennych i 12 jesiennych). Zasadnym wydaje się ograniczenie liczby kwalifikacji wiosennych do 3 i wprowadzenie dodatkowych opłat dla koni, które stają przed komisją po raz drugi, trzeci i kolejne razy, a w pierwszym podejściu nie osiągnęły minimum pkt bonitacyjnych lub minimum standardu biometrycznego.

Populacja koni zimnokrwistych jak i ich pogłowie hodowlane znajduje się w dobrej strukturze wiekowej i co najważniejsze zapewnia opłacalność hodowli i chowu. Wysokie ceny ogierów osiągane przez hodowców wynikają w prostej linii z dobrych cen osiąganych za konie rzeźne.

Opracował Przewodniczący KKS pkz

Adam Domżała

